

Hồi 94 - Tây Du Ký - Nguyên Tác : Ngô Thừa Ân

Phủ Kim Bình, Ngươn Dạ xem đèn Cầu Kim Đăng, Đường Tăng bị bắt

Nói về bốn thầy trò đi đăng ít lâu bình an vô sự.

Xảy thấy thành trì trước mặt, nhơn dân đông đảo, phố xá hân hoan, có nhiều kẻ du côn thả rêu theo đường du hí du thực, tánh hay kêu ngạo vô cùng.

Thấy ba người dị hình liền theo coi có dọc, song chẳng dám lại gần.

Đi một đôi, Tam Tạng thấy có chùa cao lớn, trước cửa đề: Từ Vân tự .

Tam Tạng biểu ba trò vào chùa nghỉ.

Tôn Hành Giả nói:

- Xong lắm, xong lắm!

Khi ấy bốn thầy trò vào cửa chùa, thấy một Hòa Thượng ra nghinh tiếp, bái Tam Tạng mà hỏi rằng:

- Lão sư ở đâu đến đây?

Tam Tạng thưa rằng:

- Đệ tử ở Trung Hoa, vâng chỉ Đại Đường thiên tử qua Tây Phương lạy Phật thỉnh kinh .

Hòa Thượng nghe nói liền lạy, Tam Tạng đỡ dậy hỏi rằng:

- Viện chủ, vì có nạn mà phải lạy, là nạn chi vậy?

Hòa Thượng bạch rằng:

- Chúng tôi tu hành tại đây cứ tụng kinh thường và niệm Phật, cầu khẩn kiếp sau đầu thai về Trung Hoa, nay thấy lão sư hình dung minh mẫn, y phục nghiêm trang, nên biết kiếp trước Lão sư tu đã dày công, nên nay mới đăng như vậy. Tôi trọng đức hạnh nên phải lạy mừng .

Tam Tạng cười rằng:

- Bần tăng có đức chi mà dám chịu khen ngợi. Đệ tử là kẻ đi đường, chưa hưởng phước thanh nhàn, sao bằng viện chủ là người đã được an nhàn, hưởng phần khoái lạc!

Đoạn hòa thượng rước Tam Tạng vào chùa.

Tam Tạng liền ra ngoài kêu và ngoắt ba người đệ tử.

Hòa Thượng ngó thấy ba người dị tướng, liền chấp tay bái Tam Tạng và hỏi rằng:

- Gia gia ôi! Ba vị cao đồ sao diện mạo hung hăng dữ vậy?

Tam Tạng nói:

- Tuy là tướng dữ mà lòng lành, lại có phép lực nữa. Bần tăng cũng nhờ ba anh em nó bảo hộ, nên mới đi đăng tới đây .

Nói rồi lên chùa lạy Phật.

Khi Tam Tạng lạy Phật rồi, xuống phương trượng đàm đạo, xảy có các hòa thượng

khác chạy ra hỏi rằng:

- Lão sư ở Trung Hoa, nay đến đây có chuyện chi?

Tam Tạng nói:

- Tôi vùng chỉ Đường thiên tử qua Tây Phương lạy Phật thỉnh kinh, nay đi ngang qua đây, gặp bữa tự càn mừng lắm, nên ghé vào mà lạy Phật, và hỏi thăm đây là xứ chi, rồi dùng càn hương, sẽ lên đường kéo trở .

Các sãi nghe nói mừng rỡ, hỏi nhau dọn cơm.

Hai ba Hòa Thượng xuống nhà trù kêu mấy sãi khác mà dặn rằng:

- Mau mau ra phương trượng mà coi người Trung huê, té ra là trung huê cũng có người tốt kẻ xấu. Người thì lịch sự nhu tranh vẽ, kẻ thì mặt quá sơn đen, người thò như Thái tuế Lô Công, kẻ lại giống Ngưu đầu Mã điện!

Mấy sãi kia nghe nói lấy làm lạ, thừa dịp bụng trà ra mà coi thử cho rõ ràng.

Viện chủ mời Tam Tạng uống. Tam Tạng uống rồi hỏi thăm rằng:

- Chẳng hay đây là xứ chi?

Các sãi nói:

- Đây là quận Thiên trúc, gọi là phủ Kim Bình .

Tam Tạng hỏi:

- Từ phủ này cách núi Linh Sơn chừng bao nhiêu dặm?

Các sãi nói:

- Từ đây tới kinh đô hơn hai ngàn dặm, chúng tôi thường đi nên biết chừng, chớ thuở nay chúng tôi chưa đi tới núi Linh Sơn, không biết còn cách bao xa nên không dám nói bướng .

Kể dọn som chay đãi bốn thầy trò xong xả, Tam Tạng tạ ơn và giã từ.

Các sãi đồng cầm rằng:

- Xin Lão sư ở nán lại vài bữa mà coi hội ngươn tiêu, rồi sẽ đi cũng không trễ .

Tam Tạng giựt mình nói rằng:

- Đệ tử mải lo đi mà quên hết ngày tháng, chẳng hay còn mấy bữa nữa tới tiết ngươn tiêu?

Các sãi cười và nói rằng:

- Lão sư có lòng thỉnh kinh, nên không nhớ ngày tháng. Chớ nay là ngày mười ba tháng giêng rồi. Nên tối nay thử đèn, ngày mai dọn dẹp xong xả, khuya lại thắp đèn khắp nơi cho tới mười tám, mười chín mới mãn hội. Bởi tục lệ xứ này vua vui chơi lắm, quan Thái thú lại thương dân như con đỏ, nên thắp đèn khắp một phủ không bỏ chỗ nào, thiệt là ở với bá tánh cong bình lắm! Vả lại đời xưa có lưu truyền cái Kim Đăng kiều, đến nay xinh tốt hơn hết, xin lão sư nán lại coi ít bữa cho vui, chúng tôi đủ sức phụng dưỡng .

Tam Tạng cùng chẳng đã phải ở nán lại.

Đến tối, nghe trên chùa chuông trống vang đầy, ấy là lối xóm đem đèn cúng Phật.

Bốn thầy trò ra trước chùa mà xem đèn, rồi trở lại phương trượng mà nghỉ ngơi.

Bữa sau cơm nước xong xả, bốn thầy trò đi ngoạn kiếng sau vườn, ăn cơm chiều rồi rủ nhau đi dạo ngoài chùa coi đèn giăng vừa đủ, coi đến canh hai mới trở lại chùa mà ngủ.

Bữa rằm Tam Tạng nói:

- Đệ tử có lời nguyện, gặp tháp thì quét tháp. Nay gặp tiết thượng nguyên, xin viện chủ mở cửa cho tôi quét .

Các sai y lời mở cửa tháp, và đưa chổi mới cho Tam Tạng.

Tam Tạng lên chùa thắp hương lạy Phật, vái rồi cầm chổi đi quét tháp; quét tới chiều mới rời.

Cơm nước xong thì đã tối, các sai nói:

- Hai đêm nay chúng ta coi đèn tại xóm không lấy làm vui, đêm nay chánh nguyên tiêu, hãy đến thành mà xem đèn mới thú!

Tam Tạng y lời, bốn thầy trò đồng đi với các sai vào thành. Ngó thấy đèn nhiều như sao mọc, đêm sáng như ban ngày, bởi đêm ấy quan Kim ngô không cấm nên trai gái già trẻ đều đi chơi. Trên thì thắp đèn, dưới thì hát bội, tốp thì múa rối, tốp thì cỡi voi, tốp thì mang lớp thú mà nhào, tốp đội mặt yêu mà nhảy, bên này lần lại, bên kia lần qua, bốn thầy trò coi đả mắt mẩn nhãn. Tam Tạng chen lẫn tó câu Kim Đăng, thấy trên chong ba ngọn đèn vàng rất lớn, sức bằng cái mát: Trên ba ngọn đèn ấy có mảnh mảnh bằng vàng, làm có tua như lâu đài rực rỡ, hơi đầu bay ra thơm ngát, ba ngọn đèn sáng tới chon thành.

Tam Tạng hỏi thăm các sai rằng:

- Chẳng hay thắp dầu chi mùi thơm lạ lắm?

Các sai nói:

- Bởi lão sư chưa rõ, trong phủ này có huyện Mân thiên, huyện ấy rộng tới một trăm bốn chục dặm, cộng nội huyện là hai trăm bốn mươi nóc gia lớn chịu bạc mua dầu, mỗi nhà phải đậu hai trăm lượng bạc dầu mà thắp đèn ấy, song dầu này là dầu tô điệp không phải dầu thường, giá một lượng dầu tới hai lượng bạc! Thì một cân dầu tới ba mươi hai lượng, nên hai trăm bốn mươi nhà giàu, mỗi nhà chịu hai trăm lượng bạc, cộng bốn muôn tám ngàn lượng bạc, mà mau có một ngàn năm trăm cân dầu, đủ đồ đây ba mái ấy, vì mỗi mái đựng năm trăm cân dầu, Phủ huyện còn ráng ra chủ khác đậu thêm hai ngàn lượng bạc mà sắm các vật phục tùng, tính cộng là năm muôn lượng bạc mới đủ hội này, song sở phí thì lớn mà thắp có ba đêm!

Tôn Hành Giả hỏi rằng:

- Lễ nào thắp ba đêm hết bấy nhiêu dầu ấy?

Các sai nói:

- Mỗi mái dầu tới bốn chục tim đèn, tim đèn ấy bó tim bức với bông vải, kết bằng chỉ tơ, lớn bằng cái trứng gà, hễ cháy hết tim này thì thay tim khác Thắp hai đêm trước với đêm nay là ba, thì Phật giáng thể hiện hình mà chứng minh, thì đêm mai dầu khô rom, thắp không cháy nữa!

Khi ấy Bát Giới đứng gần đó, nghe nói cười rằng:

- Có khi Phật thâu mới thô rom như vậy .

Các sãi nói:

- Phải, xưa nay lưu truyền cũng nói như vậy, nếu thấy khô dầu thì nói Phật Tổ thâu dầu rồi, chắc năm nay đặng mùa. Nếu năm nào còn thì năm ấy thất mùa, vì nắng mưa không thuận. Nên ai nấy đều van vái cho Phật thâu dầu.

Giây phút nghe gió thổi vo vo, những người coi đèn đều tứ tán.

Các Hòa Thượng nói:

- Lão sư đi về cho mau, gió thổi tới thì có Phật giáng hạ .

Tam Tạng hỏi:

- Sao biết chắc Phật giáng hạ?

Các sãi nói:

- Năm nào cũng vậy, đèn rằm tháng giêng hết canh hai thì gió lớn, thì các Phật giáng hạ xem đèn và thâu dầu, nên ai nấy nghe gió thì biết chừng đèn lui về hết .

Tam Tạng nói:

- Đệ tử là người đi tìm Phật mà thỉnh kinh, lẽ nào ầm mịt, nay có Phật giáng thế thì tôi ở lại lạy mừng .

Các sãi biểu hoài khôngặng, đều kéo nhau về.

Giây phút ba vị Phật ở trên mây bay xuống, ngồi trên bàn ngay mấy ngọn đèn.

Tam Tạng lòng mừng bước lên cầu làm lễ.

Tôn Hành Giả coi rõ kêu rằng:

- Sư phụ, trở xuống cho mau. Ấy là yêu tinh giả Phật đó?

Nói chưa dứt lời thấy đèn tắt hết, nghe hú một tiếng, Tam Tạng mất xác và hồn! Ấy là yêu tinh thuở nay giả Phật, đem đồ đến tắt đèn mà lấy dầu, sẵn gặp Tam Tạng lên cầu nên nó thỉnh luôn về động.

Khi ấy Sa Tăng, Bát Giới và kêu thầy và kiếm đao dác.

Tôn Hành Giả nói lớn rằng:

- Anh em đừng kêu gọi làm chi? Bởi thầy hết vui tới buồn, đã bị yêu tinh bắt rồi, còn đâu mà kiếm!

Mấy sãi nghe nói kinh hãi, trở lại nói rằng:

- Sao gia biết yêu tinh bắt rồi?

Tôn Hành Giả cười rằng:

- Té ra các ngươi là phàm phu, mấy năm nay bị yêu gạt, ngỡ là Phật giáng hạ mà chúng đèn này! Chớ ta mới coi rõ ba vị Phật ấy thiệt là yêu tinh hóa ra. Bởi thầy ta không biết, mới lên cầu mà lạy, bị yêu tắt đèn trút dầu hết, lại bắt thầy ta theo; bởi ta chậm chạp, nên nó trốn khỏi .

Sa Tăng hỏi:

- Sư huynh ôi! Như vậy biết tính làm sao?

Tôn Hành Giả nói:" Chẳng trễ nải, hai đứa bây về chùa với mấy thầy, coi giữ đồ hành lý. Để Lão Tôn cứ ngọn gió mà đuổi theo .

Nói rồi nhảy lên mây, đánh hơi gió tanh, bay theo hướng Đông Bắc.

Theo đến sáng mới hết gió, thấy non cao chón chở, Tôn Hành Giả ngó xung quanh, thấy bốn người đuổi ba con dê, miệng la:

- Khai thái.

Tôn Hành Giả coi rõ là bốn vị Công Tào, là Trị Niên Công Tào, Tri Ngoạt Công Tào, Trị Nhựt Công Tào, Trị Thời công tào .

Tôn Hành Giả nổi giận rút thiết bằng giá mà hăm rằng:

- Các ngươi đừng mà con mắt ta, đổ chạy đâu cho khỏi?

Tứ trị công tào kinh hãi hiện hình thiết, bái mà thưa rằng:

- Xin Đại Thánh thứ tội cho chúng tôi .

Tôn Hành Giả nói:

- Bấy lâu ta không sai tới chúng bây, nên ở không sanh sự làm biếng, chẳng hề đến ra mắt ta? Sao không bảo hộ Đường Tăng, đi chuyện chi đó?

Tứ trị công tào thưa rằng:

- Tôn Sư ham vui nên mắc nạn, hết vui thì phải tới buồn. Tuy bị yêu bắt mặc lòng, song có Hộ pháp và Đà lam phò hộ, chúng tôi e Đại Thánh chưa biết đường đi vào núi, nên đón mà báo tin .

Tôn Hành Giả hỏi:

- Các ngươi đi báo tin thì phải lắm, sao lại giả hình mà ó ré và rượt dê làm chi?

Tứ trị công tào nói:

- Dùng ba con dê ấy mà tì chữ Tam dương khai thái, mà giải các vạ bĩ của Tôn Sư .

Tôn Hành Giả hỏi rằng:

- Hòn núi này có phải chỗ yêu tinh ở chăng?

Tứ trị công tào nói:

- Phải, ấy là núi Thanh Long, trong núi ấy có động Huyền Anh, trong động ấy có ba con yêu: Con yêu lớn hiệu là Tịch Hàng đại vương, con yêu thứ nhì hiệu là Tịch Thủ đại vương, con yêu thứ ba hiệu là Tịch Trần đại vương, bấy yêu ấy ở đây đã ngàn năm, chúng nó từ nhỏ đến lớn hảo uống dầu tô điệp, nên chúng nó ở đây hay giả làm hình Phật, gạt quân dân tại Phủ Kim Bình, thắp đèn Ngươn tiêu bằng dầu tô điệp, năm nào đến nửa tháng này, chúng nó giả hình Phật mà đi thu dầu. Năm nay thấy Tôn Sư biết là thánh tăng, nên nó bắt về động; không bao lâu chúng nó sẽ xắt thịt Tôn Sư chiên dầu tô điệp mà ăn tiệc. Đại Thánh phải hết lòng hết sức mà đi cứu cho mau .

Khi ấy Tôn Hành Giả nghe nói rồi, liền bảo Tứ trị công tào về phò hộ Sư phụ. Còn mình đi qua hòn núi mà kiếm động yêu.

Đi ít dặm, xảy thấy dưới hòn núi có khe, dựa khe có động đá một cánh cửa; dựa cửa động có dựng một tấm bia đá vòng nguyệt, đề sáu chữ: Thanh Long sơn, Huyền Anh động.

Tôn Hành Giả dám xông vào, đứng ngoài kêu lớn rằng:

- Bớ yêu quái, mau trả thầy cho ta!

Nghe trong động mở cửa, có con Ngưu đầu tinh nhảy ra, hăm hờ hỏi rằng:

- Người là ai, dám đến đây kêu réo?

Tôn Hành Giả nói:

- Ta là học trò của Đường Tam Tạng ở tại Đông Độ đi thỉnh kinh, thầy ta coi đèn tại phủ Kim Bình, bị chúa yêu bắt về động, mau mau trả lại cho ta, thì còn tánh mạng .

Ngưu đầu tinh liền vào báo lại.

Khi ấy ba con chúa yêu đương bảo tiểu yêu lột quần áo Tam Tạng, tắm rửa cho sạch, đặt xách nhỏ chiên dầu tô diệp có họa!

Chúa yêu hỏi:

- Chuyện chi?

Ngưu đầu tinh nói:

- Có một Hòa Thượng mặt có lông như khỉ, mõ nhọn như Thiên Lô, đứng trước cửa động hành hung, bảo trả thầy cho nó .

Chúa yêu nghe báo giựt mình nói rằng:

- Hồi nầy bắt sai ấy chưa kịp hỏi họ tên cội rễ. Vậy thì mấy đứa nhỏ đem quần áo cho sai ấy bận vào, rồi dẫn nó vào đây cho ta hỏi thử?

Các tiểu vưng lệnh, dẫn Tam Tạng đến.

Tam Tạng hải kinh run lập cập, quì xuống thưa rằng:

- Xin đại vương dung mạng .

Ba chúa đồng hỏi rằng:

- Người là hòa thượng ở xứ nào, sao thấy Phật mà không tránh, dám đón đường ta?

Tam Tạng lạy và thưa rằng:

- Tôi là sai ở Đông độ, vưng chỉ đi qua chùa Lô âm mà thỉnh kinh. Bởi ghé phủ Kim Bình chùa Từ Vân mà ăn nhờ một bữa. Nhờ ơn các sai chùa ấy cầm ở nán mà coi đèn Ngươn tiêu. Thấy Đại vương hiện hình Phật, tôi là thai phạm mất thịt, thấy Phật thì lạy, không dè xúc phạm Đại vương .

Chúa yêu hỏi rằng:

- Từ xứ Đông Độ đến đây xa lắm, người đi một lũ là mấy người, khai tên họ cho rõ, nói thiệt thì ta tha .

Tam Tạng thưa rằng:

- Bần tăng họ Trần, pháp danh là Huyền Trang, hiệu là Đường Tam Tạng. Tôi có ba đệ tử, thứ nhứt là Tôn Ngộ Không hiệu là Tôn Hành Giả, nguyên trước là Tề Thiên đại thánh quy y .

Các yêu nghe nói tên ấy, giựt mình hỏi rằng:

- Phải là Tề Thiên đại thánh năm trăm năm trước phản Thiên cung đó chăng?

Tam Tạng nói:

- Phải! Còn người thứ nhì là Trư Bát Giới vốn thiệt Thiên Bồng nguyên soái đầu thai. Còn người thứ ba là Sa Ngộ Tĩnh, vốn thiệt Quyện Liêm đại tướng quân xuống phạm .

Ba chúa yêu nghe nói đều kinh hải nói:

- May là chưa ăn thịt nó. Phải ăn lở thì khó lòng. Thôi chúng bây đem nó mà xiềng lại

phía sau, đợi bắt đặng ba người học trò sẽ ăn thịt luôn thể .

Nói rồi điếm một lũ Ngưu tinh cầm binh khí ra cửa động dàn binh phát cờ giống trống. Còn ba chúa yêu nai nạt xong xả, cầm khí ra động nạt rằng:

- Ai ó ré trước cửa ta đó?

Tôn Hành Giả ngó thấy ba con yêu, một con cầm búa đồng, một con cầm siêu đao, một con vác hèo mây.

Còn bao nhiêu tiểu yêu là Ngưu tinh hết thầy! Đứa thì vác gậy, có ba đứa cầm cây cờ lớn, cờ thứ nhứt đề:

- Tịch Hàng đại vương, cờ thứ nhì đề: Tịch Thử đại vương; cờ thứ ba đề: Tịch Trần đại vương. Tôn Hành Giả bước tới hét lớn rằng:

- Yêu tặc, biết Lão Tôn hay chẳng?

Chúa yêu nạt rằng:

- Người là Tôn Ngộ Không làm phản thiên cung, chúng ta nghe đồn mà chưa thấy mặt; nay thấy mặt hồ thẹn quá chùng! Té ra người là con khỉ nhỏ mà dám nói lon lỏi!

Tôn Hành Giả nổi giận hét lớn rằng:

- Chúng bây là lũ yêu quái ăn vụng dầu, đừng có nói bậy. Mau trả lại thầy cho ta .

Nói rồi huơi thiết báng đập đại. Ba chúa yêu đưa khí giải ra đỡ; đánh một trăm năm chục hiệp, mặt trời gần lặn, mà chưa thấy hơn thua.

Khi ấy Tịch Trần đại vương cầm gậy mây nhảy trái rung cờ, lũ Ngưu tinh thấy rung cờ, đồng hè xóc tới vây Hành Giả bịt bùng, đứa cầm giáo mà đâm, đứa vác hèo mà đập.

Tôn Hành Giả nhắm thể không lại, hú một tiếng nhảy lên mây mà chạy. Chúa yêu không đuổi theo, liền thâu binh về động.

Còn Tôn Hành Giả về chùa Từ Vân, thuật chuyện với Sa Tăng, Bát Giới.

Bát Giới nói:

- Chắc chỗ ấy là thành Phong đô .

Bát Giới cười rằng:

- Đại ca nói binh nó là quỷ Ngưu đầu, nên ta biết đó là Địa ngục .

Tôn Hành Giả nói:

- Không phải đâu, ta coi bộ con yêu ấy chắc là con tây thành tinh .

Bát Giới nói:

- Nếu quả nó là con tây thành tinh, thì mình bắt nó cưa lấy u mà bán, cũng đặng bạc ít chục .

Ba anh em đương nói chuyện, kể các sai dạn cơm chiều, ăn uống xong xả.

Tôn Hành Giả nói:

- Thôi, sửa soạn đi ngủ cho khỏe, để sáng chúng ta đồng đi đánh lũ yêu mà cứu sư phụ .

Sa Tăng nói:

- Anh ôi! Lời tục thường nói rằng:

- Để trễ thì sanh chuyện. Nếu đem nay lũ yêu không ngủ, nó ăn thịt sư phụ, thì mới làm sao? Chi bằng đi bây giờ, thì chúng ta trở tay không kịp, chắc cứu thầy mới đặng. Nếu chậm trễ thì khó lòng .

Bát Giới nghe rõ chuyển lực nói rằng:

- Sư đệ nói phải lắm. Vậy thì chúng ta thừa dịp sáng trăng đi đánh yêu quái .

Tôn Hành Giả nói:

- Vậy thì mấy thầy giữ gói đồ và coi giùm con ngựa, đặng chúng tôi đi bắt yêu đem về nộp cho quan, cắt nghĩa rõ: Yêu giả phật mà thâm dầu, thì cứu dân khỏi sự tổn phí .

Các sai đều khen phải và vung lời, rồi ba anh em đồng bay riết.

Hết Hồi 94 - Tây Du Ký - Ngô Thừa Ân

[Xem Hồi 95](#)